

Bespreking: Guus van der Veer

David Servan-Schreiber: 'Je kunt verschillende keren afscheid nemen' Kosmos Uitgevers, Utrecht /Antwerpen 2012. ISBN 9789021551319 (Kanker/ Hersentumor /Arts als patiënt/ Alternatief/ ED/ AG/1) Zie ook: www.kosmosuitgevers.nl

Soort boek/ziekte/stijl: Het boek van 126 bladzijden beschrijft de laatste vijftien maanden van de auteur, vanaf het moment dat bij een MRI een grote, niet operabele tumor in zijn hersenen werd ontdekt. Het boek is in de eerste plaats een zeer leesbaar ervaringsverhaal. Maar dat niet alleen: het geeft ook een visie op preventie en behandeling van kanker.

Over de schrijver: David Servan-Schreiber (1961 – 2011) was professor in de klinische psychiatrie aan de universiteiten van Lyon en Pittsburgh en voorzitter van Essentia Consulting, een organisatie die stress-management-programma's ontwikkelt voor ziekenhuizen en andere instellingen. Hij heeft voor zijn werk diverse onderscheidingen gekregen en was gestationeerd in Parijs. In zijn bestseller "Uw brein als medicijn" beschreef hij zeven natuurlijke behandelwijzen die uitgaan van de eigen genezende kracht van de hersenen. In een andere publicatie, "Antikanker", beschrijft hij methoden die het lichaam helpen zich te beschermen tegen kanker.

Korte beschrijving: Het boek begint met een voorwoord van Kees Blase, directeur van het Landelijk Centrum Stressmanagement, die zeer kort –mogelijk te kort voor menig lezer- ingaat op de visie van Servan Schreiber op gezondheid, ziekte en het zelfhelend vermogen van de mens. Deel 1 van het boek is een min of meer chronologische beschrijving van het verloop van zijn ziekte en de ingestelde behandeling. Deel 2 is vooral een reflectie op het antikanker programma waarvoor Servan Schreiber een enthousiaste woordvoerder was, en de onderzoeken en ideeën achter dat programma. Maar hij schrijft ook over mensen die veel voor hem betekend hebben: familieleden, vrienden, collega's. Zo maakt de auteur de balans op van zijn leven en werken.

Wat viel op: In de notities van de auteur over zijn ziekte, de behandeling en de reacties van de mensen om hem heen zijn gaat hij emoties niet uit de weg. Maar nergens slaat dat door in sentimentaliteit of zelfmedelijden.

Citaten: "Al ongeveer anderhalve maand voor de MRI, in mei, deden zich de eerste verontrustende signalen voor. Ik had al een paar weken gemerkt dat mijn benen niet meer naar behoren functioneerden, alsof de kracht er zomaar uit liep. Ik herinner me nog heel goed het moment dat ik in mijn werkkamer stond en ineens op mijn knieën op de vloer zat. Bam! Zonder enige aanleiding."(blz.20).

"Mijn vrouw was zwanger en kon net zo vaak naar Keulen komen als ze had gewild. Toen bovendien na de operatie de radioactieve kogeltjes in mijn hoofd waren geplaatst, gaf ik straling af die mogelijk funest zou kunnen zijn voor de baby die zij droeg. Om ons te troosten over die gedwongen scheiding, hielden we contact met lange en liefdevolle telefoongesprekken die me veel rust gaven. Ik heb de steun van mijn naasten ervaren als en geschenk uit de hemel. Het is geweldig om deel uit te maken van een grote familie- vier broers, meer dan twintig neven en nichten, en allemaal met elkaar verbonden door een sterk gevoel van solidariteit – die om me

heen is komen staan en die kosten nog moeiten gespaard heeft om me in een kritische periode bij te staan.”(blz 29)

“Beste lezer, ik heb het idee dat je jedaat ook al afvraagt sinds je dit boek hebt opengeslagen. De schrijver van *Antikanker* lijdt aan ernstige recidive, is misschien zelfs stervende... Of, misschien, een veronderstelling die ik niet kan uitsluiten, al dood op het moment dat je deze regels leest... Was het wel de moeite waard? Die duizenden wetenschappelijke artikelen die ik met een stofkam heb doorgevlooid, al die onderzoeken die ik voor niks heb doorgenomen, de vergelijking van de uitkomsten, dat programma van de strijd tegen kanker dat ik zo zorgvuldig heb opgezet en bijgehouden, met aanbevelingen en waarschuwingen... dat alles om toch te eindigen met weer zo'n knol in je hersens, weer op de operatietafel, overgeleverd aan neurochirurgen en oncologen? Beste lezer, ik voel dat je geloof in frambozen en broccoli wankelt. En ook je vertrouwen in lichamelijke activiteit, in yoga, meditatie, strijd tegen de stress...” (blz 49)

Recensies/extra: Op youtube is veel te vinden over David Servan Schreiber, zie bijvoorbeeld <http://www.youtube.com/watch?v=6LZdopfwE-w> voor de trailer van een documentaire over zijn leven en werk.

Voor de recensies van Dick Vandenberghe in de NRC, zie:

<http://www.nrc.nl/boeken/2011/07/22/we-kunnen-meerdere-keren-afscheid-nemen/>